
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ
ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ, ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ

I

ՆԵՐՍԵՍ ԱՇՏԱՐԱԿԵՑՈՒ ԾՆՆՅԱՆ
250-ԱՄՅԱԿԻ ԱՌԹՎ

Վալերի Թունյան – Ներսես Աշտարակեցի. անհատը և ժամանակը (ռուս.)3

ՀԱՅՐ ՂԵՎՈՆԴ ԱԼԻՇԱՆԻ ԾՆՆՅԱՆ
200-ԱՄՅԱԿԻ ԱՌԹՎ

Մարգարիտա Քամայան – Հայր Ղևոնդ Ալիշանը արվեստում.....21

ՎԱՐԴԳԵՍ ՍՈՒՐԵՆՅԱՆՅԻ ԾՆՆՅԱՆ
160-ԱՄՅԱԿԻ ԱՌԹՎ

Արարատ Աղասյան – Հայ պատմանկարչության հիմնադիրը (ռուս.)28

ԵՂԻՇԵ ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆԻ ԾՆՆՅԱՆ
150-ԱՄՅԱԿԻ ԱՌԹՎ

Գարեգին Քոթանջյան – Էտյուդների նշանակությունը Եղիշե Թադևոսյանի
ստեղծագործության մեջ (ռուս.)45

Քնարիկ Ավագյան – «Հալեպ» հայրենակցական բարեսիրական հասարակական
կազմակերպության աջակցությունը Սիրիայից հայրենադարձներին
(2013–2018 թթ.)58

Ֆելիքս Մովսիսյան – «Մասյաց աղավնի» ամսագիրը Իտալիայի միավորման
մասին (1860–1865 թթ.)75

II

Վլադիմիր Կիրակոսյան – Հովհ. Թումանյանի ալբոմային բանաստեղծությունները
նրա ստեղծագործության համատեքստում99

Հրանուշ Սահակյան – Յոհաննես Լեփսիուսի «Հայկական ակադեմիայի»
ծրագիրը119

Արտակ Վարդանյան – Հյուսիսային Գողթնի միջբարբառը Նախիջևանի
բարբառային համապատկերում129

Էմմա Պետրոսյան – «Ուրախ թաղում». կառնավալի հայկական տարբերակը (ռուս.)	140
Ավետիս Ավետիսյան – Ագուլիսի Ս. Թովմա տաճարը. ճարտարապետությունը, հարթաքանդակները և որմնանկարները	162

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Տիգրան Պետրոսյան – Կողմնակալ (փոխարքա) Քուրդ Ա Վաչուտյանի Վարդենիս իշխանանիստը	196
Փառանձեմ Մեյթիխանյան – Կեղծանուն, ծածկանուն, մականուն տերմինների շուրջ	213
Պետրոս Բեդիրյան – -/Տ-ով վերջացող, -ն վերջածանցով կազմված բառերի մասին (ստուգաբանական վերլուծություններ)	225

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ

Անուշավան Զաքարյան – Ազգային գործիչը. Լևոն Աթաբեկյան (ծննդյան 145-ամյակի առթիվ)	231
--	-----

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Լիլիթ Հովհաննիսյան – Արարատ Հակոբյան. Միացյալ և Անկախ Հայաստանի գաղափարը Հայոց պատմության հոլովություն, <i>Երևան</i> , <i>Հուսակներ</i>	250
Ազատ Բոգոյան – Ալեքսան Յակոբեան. Արքայատոհմերն ու իշխանատոհմերը Բուն Աղուանքում եւ Հայոց Արեւելից կողմանքում անտիկից մինչեւ ԺԳ դար (պատմա-աղբիւրագիտական քննություն)	256
Էլիզաբեթ Թաջիրյան – Ակադեմիկոս Վլադիմիր Բարխուդարյանի 90-ամյակին նվիրված գիտաժողովի նյութերի ժողովածու	264
Անուշավան Զաքարյան – Ռուզան Արիստակեսյան. Գրական վավերագրեր (1920–1930-ական թվականներ)	270

ՄԵՐ ՀՈԲԵԼՅԱՐՆԵՐԸ

Պետրոս Դեմիրճյան – Հենրիկ Էդոյանի գիտաբանաստեղծական աշխարհը (ծննդյան 80-ամյակի առթիվ)	274
--	-----

ԳԻՏԱԿԱՆ ԿՅԱՆՔ

Քնարիկ Ավագյան – Միջազգային գիտաժողով «Օտար աղբյուրները հայկական գաղթավայրերի մասին» նվիրված Հայր Ղևոնդ Ալիշանի ծննդյան 200-ամյակին.....	280
---	-----

ՀԱՐՍՏՈՒ

Արտեմ Սարգսյան – Ռեբերտ Մարկոսի Թոխմախյան	284
Գրիգոր Եվգենիի Արեշյան	286
Մխիթար Գաբրիելյան – Համլետ Գրիշայի Սարգսյան	288
Արման Եղիազարյան, Էդիկ Մինասյան – Հայրենապաշտ հայորդին, ազնվագույն ընկերն ու արգասավոր գիտնականը (Արտակ Մովսիսյանի հիշատակին).....	291
Ուղեցույց հեղինակների համար	295
Ուղեցույց հեղինակների համար (ռուս.)	297
Ուղեցույց հեղինակների համար (անգլ.)	299
Հայերեն և ռուսերեն այբուբենների գրադարձային լատինատառ աղյուսակ	301

СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ, СООБЩЕНИЯ

I

К 250-ЛЕТИЮ СО ДНЯ
РОЖДЕНИЯ НЕРСЕСА АШТАРАКЕЦИ

Валерий Тунян – Нерсес Аштаракеци: личность и время (на русск. яз.)3

К 200-ЛЕТИЮ СО ДНЯ
РОЖДЕНИЯ ОТЦА ГЕВОНДА АЛИШАНА

Маргарита Камалян – Отец Гевонд Алишан в искусстве21

К 160-ЛЕТИЮ СО ДНЯ
РОЖДЕНИЯ ВАРДГЕСА СУРЕНЯНЦА

Արարատ Ագասյան – Основоположник армянской исторической живописи
(на русск. яз.)28

К 150-ЛЕТИЮ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ
ЕГИШЕ ТАТЕВОСЯНА

Գարեգին Կոտանձյան – Значение этюдов в творчестве Егише Татевосяна
(на русск. яз.)45

Կնարիկ Աვაքյան – Поддержка земляческой благотворительной общественной

организации «Алеппо» репатриантов из Сирии (2013–2018 гг.)	58
Феликс Мовсисян – Журнал «Масьяц агавни» («Масисский голубь») об объединении Италии (1860–1865 гг.)	75

II

Владимир Киракосян – Альбомные стихотворения Ов. Туманяна в контексте его творчества	99
Грануш Саакян – Программа «Армянской академии» Иоганнеса Лепсиуса	119
Артаг Варданян – Междиалект Северного Гохтна в диалектной палитре Нахиджевана	129
Эмма Петросян – «Веселые похороны» – армянская версия карнавала (на русск. яз.)	140
Аветис Аветисян – Собор Св. Фомы в Агулисе: архитектура, барельефы и росписи	162

ОБСУЖДЕНИЯ

Тигран Петросянц – Княжеская резиденция Варденис наместника Курда I Вачутяна	196
Парандзем Мейтиханян – Вокруг терминов псевдоним, прозвище	213
Петрос Бедирян – О словах, оканчивающихся на <i>ե</i> , с суффиксом <i>՛</i> (этимологические анализы)	225

ПУБЛИКАЦИИ

Анушаван Закарян – Национальный деятель: Левон Атабекян (к 145-летию со дня рождения)	231
---	-----

РЕЦЕНЗИИ

Лилит Оганисян – Арарат Акопян. Идея Единой и Независимой Армении в процессе развития истории Армении	250
Азат Бозоян – Алексан Акопян. Царские и княжеские роды Собственно Албании и восточных краев Армении с античности до XIII века (историко- источниковедческий анализ)	256
Элизабет Таджирян – Сборник докладов научной конференции, посвященной 90-летию академика Владимира Бархударяна	264
Анушаван Закарян – Рузан Аристакесян. Литературные документы (1920–1930-е годы)	270

НАШИ ЮБИЛЯРЫ

Петрос Демирджян – Научно- поэтический мир Генрика Эдосяна (к 80-летию со дня рождения)	274
---	-----

НАУЧНАЯ ЖИЗНЬ

Кнарик Авакян – Международная научная конференция «Иностранные источники об армянских колониях», посвященная 200-летию со дня рождения отца Гевонда Алишана	280
--	-----

ХРОНИКА

Артем Саргсян – Роберт Маркосович Тохмахян	284
Григорий Евгеньевич Арешян	286
Мхитар Габриелян – Гамлет Гришаевич Саргсян	288
Арман Егиазарян, Эдик Минасян – Обожающий родину сын армянского народа, честнейший друг и плодовитый ученый (памяти Артака Мовсисяна)	291
Руководство для авторов	295
Руководство для авторов (на русск. яз.)	297
Руководство для авторов (на англ. яз.)	299
Таблица латинской транслитерации армянского и русского алфавитов	301

CONTENTS

ARTICLES, REPORTS

I

TO THE 250TH BIRTH ANNIVERSARY
OF NERSES ASHTARAKETSI

Valery Tunyan – Nerses Ashtaraketsi: the individual and time (in Russ.)	3
--	---

TO THE 200TH BIRTH ANNIVERSARY
OF FATHER GHEVOND ALISHAN

Margarita Kamalyan – Father Ghevond Alishan in art	21
---	----

TO THE 160TH BIRTH ANNIVERSARY
OF VARDGES SURENYANTS

Ararat Aghasyan – The founder of Armenian historical painting (in Russ.)	28
---	----

TO THE 150TH BIRTH ANNIVERSARY
OF YEGISHE TADEVOSYAN

Garegin Kotanjian – The significance of sketches in Yegishe Tadevosyan's oeuvre (in Russ.)	45
---	----

Knarik Avagyan – The support of the “Aleppo” compatriotic charitable non-governmental organization to the repatriates from Syria (2013–2018)	58
Felix Movsisyan – The magazine “Masyats Aghavni” (“The Dove of Masis”) on the unification of Italy (1860–1865)	75

II

Vladimir Kirakosyan – Hovh. Tumanyan’s album poems in the context of his oeuvre	99
Hranush Sahakyan – The program of the “Armenian Academy” by Johannes Lepsius	119
Artak Vardanyan – The interdialect of North Goghtn in dialectal palette of Nakhijevan	129
Emma Petrosyan – “Mrry Funeral”: the Armenian version of the carnival (in Russ.)	140
Avetis Avetisyan – St. Thomas Cathedral in Agulis: the architecture, bareliefs and murals	162

DISCUSSIONS

Tigran Petrosyants – Prince Residence Vardenis of Viceroy Kurd I Vachutyan	196
Parandzem Meytikhanyan – On the terms of pseudonym, nickname	213
Petos Bediryan – On words ending in <i>ə</i> , with the suffix <i>ŭ</i> (etymological analyses)	225

PUBLICATIONS

Anushavan Zakaryan – National figure: Levon Atabekyan (to his 145th birth anniversary)	231
---	-----

REVIEWS

Lilit Hovhannisyan – Ararat Hakobyan. The idea of the United and Independent Armenia in the evolution of Armenian history	250
Azat Bozoyan – Aleksan Hakobyan. The royal and princely houses of proper Albania and eastern regions of Armenia from antiquity to the 13th century (historical and source study examination)	256
Elizabeth Tajiryan – Collection of the conference papers dedicated to the 90th anniversary of academician Vladimir Barkhudaryan	264
Anushavan Zakryan – Ruzan Aristakesyan. Literary documents (the 1920s–1930s)	270

OUR JUBILEES

Petros Demirchyan – The scientific and poetic world of Henrik Edoyan (to his 80th birth anniversary)	274
--	-----

SCIENTIFIC LIFE

Knarik Avagyan – International Scientific Conference “Foreign Sources on Armenian Colonies” dedicated to the 200th anniversary of the birth of Father Ghevond Alishan	280
--	-----

NEWS

Artem Sargsyan – Robert Markos Tokhmakhyan	284
Gregory Yevgeny Areshian	286
Mkhitar Gabrielyan – Hamlet Grisha Sargsyan	288
Arman Yeghiazaryan, Edik Minasyan – The son of the Armenian people adoring the Homeland, the most honest friend and prolific scientist (in memory of Artak Movsisyan)	291
A guidance for the authors	295
A guidance for the authors (Russ.)	297
A guidance for the authors (Eng.)	299
Latin transliteration table of the Armenian and Russian alphabets.....	301